

Livsmedelskontroll av kosttillskott i hälsokostbutiker samt hos matmäklare

Antagen av Miljönämnden 2010-08-30

Rapporter (ISSN 1400-4690) utgivna fr.o.m. 2006:

01/2006	Livsmedelstillsyn av julbord i Malmö stad 2005	07/2008	Uppföljning av luftföroreningsmätning vid Djäknegatan 2007/2008
02/2006	Livsmedelstillsyn av pizzerior i Malmö stad 2005	08/2008	Mätning med passiva provtagare i Malmö under vintern 2007/2008
03/2006	Livsmedelstillsyn av skolor med tillagningskök i Malmö stad 2006	09/2008	Livsmedelskontroll av butiker och partihandlare i Malmö 2008
04/2006	Luften i Malmö. Årsrapport 2005	10/2008	Livsmedelskontroll på större livsmedelsverksamheter våren 2008
05/2006	Kartläggning av luftkvaliteten vid Amiralsgatan 2004/2005	11/2008	Livsmedelskontroll under Malmöfestivalen 2008
06/2006	Rapport om resultat av Smileyprojektet i Malmö 2005-2006	12/2008	Livsmedelskontroll under internationell livsmedelsmarknad i Malmö 2008
07/2006	Livsmedelskontroll av partihandlar samt butiker med mindre än fyra årsarbetskrafter i Malmö stad 2005 och 2006	13/2008	Livsmedelskontroll av torghandel i Malmö 2008
08/2006	Kartläggning av luftkvaliteten vid Föreningsgatan 2005/2006	14/2008	Livsmedelskontroll av sommaröppna verksamheter i Malmö 2008
09/2006	Rapport om tillsyn av grafiska och fotografiska branschen 2006	15/2008	Omprovning och godkännande av köken i Malmös förskolor under 2007 och 2008
01/2007	Tillsyn inom Södra Sofielund. Förebyggande fastighetsinspektioner i samarbete mellan Miljöförvaltningen och Södra Sofielundsenheten under våren 2006.	01/2009	Livsmedelskontroll på större livsmedelsverksamheter i Malmö hösten 2008
02/2007	Mätning av luftföroreningar vid E6 i södra Tygelsjö	02/2009	Livsmedelskontroll av julbord i Malmö 2008
03/2007	Livsmedelskontroll av julbord i Malmö stad 2006	03/2009	Livsmedelskontroll av kommunala särskilda boenden i Malmö 2008
04/2007	Luftkvaliteten i Malmö 2006	04/2009	Luftkvaliteten i Malmö 2008
05/2007	Koldioxidutsläpp från Malmö stads verksamheter 2005	05/2009	Livsmedelskontroll under julmarknaden i Malmö 2008
06/2007	Luftföroreningsmätningar i Hamnparken 2006	06/2009	Livsmedelskontroll på restauranger m fl i Malmö 2008
07/2007	Livsmedelskontroll under Malmöfestivalen 2007	07/2009	Livsmedelskontroll på icke-kommunala förskolor i Malmö hösten 2008
08/2007	Livsmedelskontroll av caféer, salladsbarer och restauranger i Malmö 2007	08/2009	Livsmedelskontroll på restauranger m fl i riskklass 3A i Malmö 2008
01/2008	Livsmedelskontroll av julbord i Malmö stad 2007	09/2009	Livsmedelskontroll under Malmöfestivalen 2009
02/2008	Livsmedelskontroll under julmarknaden i Malmö stad 2007	10/2009	Uppföljning av luftföroreningsmätningar vid Nobeltorget 2008/2009
03/2008	Mätning av luftföroreningar vid Fosie under perioden 1994 till och med 2005	11/2009	Uppföljning av luftföroreningsmätning vid Mariedalsvägen 2009
04/2008	Luftkvaliteten i Malmö 2007	12/2009	Märkningsprojekt i riskklass 5 B omfattande butiker och grossister våren 2009
05/2008	Kartläggning av luftkvaliteten i Västra Hamnen vintern 2007/2008	01/2010	Livsmedelskontroll av julbord i Malmö 2009
06/2008	Provtagningsprojekt angående dricksvattenkvaliteten på Malmös restauranger 2008	02/2010	Livsmedelskontroll på kommunala förskolor i riskklass 3B och 4B
		03/2010	Luftkvaliteten i Malmö 2009
		04/2010	Livsmedelskontroll av koststillskott i hälsokostbutiker samt hos matmäklare

Rapporterna kan beställas från:

Miljöförvaltningen, 205 80 Malmö, telefon 040-34 10 00 (vx).

De kan också laddas ner från www.malmo.se/miljo

Rapport om livsmedelskontroll av kosttillskott i hälsokostbutiker samt hos matmäklare

Inspektionerna av kosttillskott har utförts av livsmedelsinspektörerna Sofia Andersson, Martina Deriu och Caroline Nilsson. Rapporten är sammanställd av livsmedelsinspektören Martina Deriu.

Bakgrund och syfte

Miljöförvaltningen i Malmö utövar regelbunden kontroll av livsmedelsverksamheterna i Malmö stad, enligt livsmedelslagstiftningen. Till grund för vilka och hur ofta verksamheter ska kontrolleras ligger den risk- och erfarenhetsklass verksamheterna är indelade i. Inom ramen för denna klassificering arbetar vi ibland i projekt för vissa typer av verksamheter och fördjupar kontrollen inom relevanta kontrollområden.

I denna inspektionsomgång kontrollerades kosttillskott i hälsokostbutiker samt hos matmäklare som förmedlar kosttillskott. Hälsokostbutiker och matmäklare är placerade i riskklass 5B och är därmed tilldelade två timmars kontrolltid per år. Detta innebär att vi inte utför kontroll av denna typ av verksamhet varje år. Ingen fördjupad kontroll av kosttillskott har gjorts tidigare.

Syftet med den här kontrollen var att göra en genomgång av kosttillskott - hur de märks i enlighet med den komplexa lagstiftning som finns på området och vad de innehåller. Syftet var också att agera se till att konsumenterna får tillgång till säkra och redliga livsmedel, som är rätt märkta.

Kosttillskott

Kosttillskott räknas som ett livsmedel och regleras av livsmedelslagstiftningen. Med kosttillskott¹ avses livsmedel som:

- är avsedda att komplettera en normal kost,
- utgör koncentrerad källa för näringsämnen eller andra ämnen med näringsmässig eller fysiologisk verkan, var för sig eller tillsammans, och
- tillhandahålls i avdelade doser, d.v.s. i form av kapslar, pastiller, tabletter, piller eller liknande, portionspåsar med pulver, ampuller med vätska, droppflaskor eller andra liknande former av vätskor eller pulver som är avsedda att intas i små uppmätta mängder.

Märkning av kosttillskott är mycket komplex, med många föreskrifter, EG-förordningar och riktlinjer som styr t.ex. hur produkterna ska märkas, vilka hälso- och näringspåståenden som får användas om produkten samt vilka ingredienser som får användas. Vissa ingående ingredienser kan innebära att produkten ska klassas som läkemedel istället för livsmedel. Detta gäller även i vissa fall då innehållet av specifika ingredienser är för högt, t.ex. koffein där det finns gränsvärden för läkemedelsklassning. Det är Läkemedelsverket som bedömer om en produkt ska läkemedelsklassas eller inte².

¹ Definition i livsmedelsverkets föreskrift (LIVSFS 2003:9) om kosttillskott

² <http://www.lakemedelsverket.se/overgripande/Lagar--regler/Vagledning/Vilken-lagstiftning-galler-for-min-produkt/Vanliga-fragor-och-svar-om-produkters-klassificering/>

Det finns en vägledning om kosttillskott som nyligen är uppdaterad som hjälp till kommunerna i arbetet med kontroll av kosttillskott. Livsmedelsverket (SLV) håller dessutom på att ta fram en checklista som stöd i kommunernas kontroll av kosttillskott. Ett examensarbete har nyligen presenterats där en liknande kontroll gjordes av kosttillskott som såldes via nätet. En viss jämförelse kommer att göras mot detta examensarbete.³

Lagstiftning och andra källor

Vid granskning av kosttillskotten har olika regelverk och källor använts. För att få en känsla för hur komplex lagstiftningen är listas här lagstiftning och källor:

1. Kommissionens förordning (EG) nr 1170/2009 av den 30 november 2009 om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/46/EG och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1925/2006 beträffande förteckningarna över vitaminer och mineralämnen och former av dessa som får tillsättas i livsmedel, inbegripet kosttillskott
2. Livsmedelsverkets föreskrifter (SLVFSF 2004:27) om märkning och presentation av livsmedel
3. Livsmedelsverkets föreskrifter (SLVFS 2003:9) om kosttillskott
4. Livsmedelsverkets föreskrifter (SLVFS 1993:21) om näringsvärdesdeklaration
5. Vägledning om näringspåståenden och hälsopåståenden om livsmedel (förordning (EG) nr 1924/2006)
6. Vägledning om kosttillskott (SLVFS 2003:9)
7. Förteckning över växter och växtdelar som är olämpliga i livsmedel (VOLM)
8. Kommissionens lista över nya livsmedel
9. Vanliga frågor och svar om produkters klassificering, www.lakemedelsverket.se

Klassificering av läkemedel

Läkemedelsverket är den myndighet som gör den slutgiltiga bedömningen om en produkt ska klassas som ett kosttillskott eller som ett läkemedel och det är läkemedelslagen (1992:859) som reglerar detta. Förutom varans egenskaper är det även säljarens avsikt med den utbudna varan som är avgörande för klassificeringen. Till läkemedel klassas alltså även sådana produkter som inte har någon effekt men där säljaren påstår att det finns en effekt. Även ingående ingredienser har betydelse för bedömningen.

Genomförande

Inspektionerna bokades i förväg. På plats i butiken diskuterades personalens rutiner vid varumottagning samt deras kunskaper om krav på märkning av kosttillskott och skillnad på kosttillskott och naturläkemedel. Därefter valdes fem olika produkter ut ur följande kategorier:

- Prestationshöjande preparat
- Viktminskningspreparat
- Vitamin- och mineraler
- Omega 3-fettsyror

³ Helen Johansson, 2010, Kosttillskott från internet säkra? En granskning av åtta webbsidors utbud av kosttillskott med fokus på märkning, påståenden och ingredienser.

•Örtpreparat

Produkterna fotograferades eller lånades till kontoret. Många av produkterna fanns i flera av butikerna och målet var att välja så många olika produkter som möjligt.

På kontoret gick samtliga medverkande inspektörer igenom märkningen av alla preparat. Följande kontroller utfördes:

- märkningen enligt de generella märkningsreglerna
- specifik märkning av kosttillskott
- kontroll av ingående ingredienser mot VOLM (förteckning över växter och växtdelar som är olämpliga i livsmedel)
- att ingående mineraler och vitaminer finns upptagna i EG-förordning 1170/2009. Det är endast dessa som är OK att använda i kosttillskotten.
- ingående ingredienser mot EU-kommissionens lista över nya livsmedel.

Efter genomgång skickades en skrivelse till Läkemedelsverket angående vissa produkter där vi behövde utlåtande om eventuell läkemedelsklassning.

Resultat

Kontrollomgången omfattade 22 verksamheter och totalt kontrollerades 85 kosttillskott (22 vitamin- och mineraltillskott, 13 omega-fettsyrapreparat, 21 örtpreparat, 14 viktkontrollpreparat och 15 prestationshöjande preparat).

Läkemedelsverket gjorde bedömningen att 21 av de 85 kontrollerade preparaten ska klassas som läkemedel (se nedan). Dessa preparat är inte med i den vidare bedömningen, varav det återstår 64 kosttillskott.

Av de 64 kosttillskotten bedömdes 14 helt utan anmärkningar (22 %). Bäst resultat uppnåddes bland preparaten med omega-fettsyror där 46 % av de kontrollerade preparaten var utan anmärkning.

Totalt 14 preparat (22 %) saknar någon av de obligatoriska uppgifterna ”kosttillskott”, ”rekommenderad dos bör ej överskridas”, ”bör ej användas som alternativ till varierad kost” och ”bör förvaras utom räckhåll för barn”. I tabell 1 finns antalet avvikelser per märkningsuppgift angivet.

Tabell 1. Antalet kosttillskott med felaktiga märkningsuppgifter

Märkningskrav	Antal produkter med avvikelser
Bristfällig översättning till svenska	6 (9 %)
”Kosttillskott”	7 (11 %)
”Rekommenderad dos bör ej överskridas”	7 (11 %)
”Bör ej användas som alternativ till varierad kost”	10 (16 %)
”Bör förvaras utom räckhåll för små barn”	4 (6 %)
Dosrekommendation	3 (5 %)
Innehåll i % av rekommenderat intag	15 (23 %) (av kontrollerade vitamin- och mineraltillskott är %-andelen 41)

Totalt 13 kosttillskott bedömdes ha text som kan upplevas som vilseledande, t ex naturlig aromsmak eller naturliga slankhetskapslar. Där finns även påståenden som ger indikationen att kosttillskott måste tas för att man ska få i sig alla nödvändiga substanser, t ex ”järn och vitaminer när kosten inte räcker till” samt ”även med en välbalanserad kost kan gravida och ammande inte vara säkra på att...”.

Totalt 16 produkter hade påståenden som tillverkaren måste kunna styrkas för att få använda t ex. ”...komplett näringsbooster för vackrare hår och naglar, friskare och vackrare kvalitet...” samt ”...viktig för syrabalansen samt för att hjärta och njurar skall fungera på ett bra sätt...”.

Övriga avvikelser som noterats gällde t ex felaktiga enheter för mineraler, felaktiga påståenden om antioxidanter, bristfällig översättning till svenska och ingredienser som inte finns med i EU:s lista över nya livsmedel.

I bilaga 1 finns en sammanställning över kontrollerade hälsokostbutiker och matmäklare. Något resultat per verksamhet redovisas inte p g a att samtliga butiker och matmäklare hade produkter med avvikelser från gällande lagstiftning.

I bilaga 2 finns en sammanställning över alla kontrollerade preparat med bedömning i varje enskilt fall. Här framgår också vilket företag som är ytterst ansvarig för produkten i Sverige.

I samband med genomgången upptäcktes tre Malmöföretag som inte var registrerade för livsmedelshandling. Dessa är listade i bilaga 1.

Läkemedelsklassning

Av de 28 kosttillskott som skickades till Läkemedelsverket för bedömning om de skulle läkemedelsklassas eller inte, bedömdes att 21 att de skulle klassas som läkemedel. Detta innebär en fjärdedel av alla kontrollerade produkter.

Flest produkter som ska läkemedelsklassas återfanns i gruppen örtpreparat (48 % av

kontrollerade örtpreparat) följt av gruppen viktkontrollpreparat (36 % av kontrollerade viktkontrollpreparat).

Av de 21 produkterna läkemedelsklassades 13 p g a ingående ingrediens (se tabell 2), 6 klassades som läkemedel p.g.a. medicinska påståenden och för 2 stycken var det både medicinska påståenden och ingående ingrediens som avgjorde klassningen. Fyra kosttillskott innehöll alkohol (vilket kräver tillstånd från läkemedelsverket för att få sälja).

Exempel på medicinska påståenden är ”ökar kroppens motstånd mot sjukdomar” samt stimulerar immunsystemet”. Se fler exempel i bilaga 2.

Tabell 2. Ingredienser avgörande för läkemedelsklassning

Ingrediens avgörande för läkemedelsklassning	Antal produkter
Koffein	4
Mariatistel	4
Hagtorn	2
White Willow Bark	2
Betain HCL	1
Bupleurum chinense, Crataegus laevigata	1
Ephedrina	1
Salicylic Acid, N-Acetyl-Cystein, Ginkgo biloba leaf extract, Bacopa Monniera, Vinpocetine	1
Älggräs	1

Kunskap

I samband med kontrollen diskuterades personalens kunskaper om kosttillskott/naturläkemedel och vilka krav som finns på märkningen. Överlag var kunskaperna om de specifika kosttillskotten goda och de förstod skillnaden mellan kosttillskott och naturläkemedel. I stort sett alla genomgår regelbundna kompetenshöjande utbildningar. Däremot var kunskaperna om vilka krav som ställs på märkningen av produkterna dåliga. Personalen förlitar sig på att företagen som levererar produkterna ser till att de är rätt märkta. De flesta butikerna gör en kontroll i samband med varumottagning i form av att produkterna är hela och rena, att de får det som de har beställt och att det inte är kort datum. Inga butiker ställer speciella krav på sina leverantörer.

När det gäller internetföretagen så är kunskaperna varierande. Vissa företag har god kännedom om vilka märkningskrav som finns medan andra företag har mycket bristfällande kunskaper. Oavsett kunskapsnivån upptäcktes brister i märkningen hos samtliga internetföretag.

Vad händer nu?

Alla kontrollerade butiker kommer att få en sammanställning över resultaten av samtliga produkter. På så sätt blir de mer uppmärksamma på t ex ingredienser som kan innebära läkemedelsklassning och har möjlighet att ställa större krav på sina leverantörer.

Listan över kontrollerade kosttillskott kommer också att skickas för kännedom till

kontrollmyndigheterna i de kommuner där konsumentkontakten enligt uppgift på förpackningen är belägen. Detta kan t ex innebära kännedom över företag som kommunerna inte tidigare visste om fanns i deras kommun. De har också möjlighet att göra riktade kontroller utifrån resultaten.

Vi kommer att begära in en åtgärdsplan från samtliga företag och matmäklare i Malmö där brister påträffades för hur de kommer att rätta till märkningsbristerna av deras produkter.

När det gäller de produkter som enligt Läkemedelsverket ska läkemedelsklassas kommer vi även i de fallen kräva att ansvarigt företag lämnar in en åtgärdsplan. Vi kommer att följa upp att dessa företag tar kontakt med Läkemedelsverket i denna fråga.

Diskussion och slutsats

Märkningsbrister

Det är anmärkningsvärt att så lite som 22 % av de kontrollerade kosttillskotten var helt utan anmärkning, även om allvarlighetsgraden av märkningsbristerna varierar. Detta tyder på att regelverket runt kosttillskott är komplicerat och att kontrollen av denna typ av produkter är högst relevant.

Störst andel avvikelser (23%) på obligatorisk märkning gällde innehåll i % av rekommenderat dagligt intag (finns endast för vitaminer och mineraler). Denna uppgift är viktig för att konsumenten ska kunna se hur stor andel av vitaminerna eller mineralerna som täcks upp vid intag av det aktuella kosttillskottet.

Ca en fjärdedel av alla kosttillskott har texter på förpackningarna till produkterna som bedömdes som vilseledande. Att andelen vilseledande texter minskar är viktigt för trovärdigheten mot konsumenten.

Många av produkterna (även här ca en fjärdedel) påstods ha egenskaper som är bra för näringsintaget eller för din hälsa. För att bedöma om dessa påståenden stämmer måste en kontroll göras av tillverkande/importerande företag. De måste kunna uppvisa dokumentation som stöder aktuella påståenden. I EU pågår en genomgång av påståenden kopplat till vissa produkter och substanser. Det är t ex endast vissa påståenden som är godkända för omega-fettsyror. Där framgår också vilka påståenden som inte är godkända att använda. Naturligtvis är det viktigt att alla påståenden som görs om en produkt är sanna.

Det är allvarligt att så mycket som en fjärdedel av alla kontrollerade produkter egentligen borde vara läkemedelsklassade enligt uppgift från Läkemedelsverket. Till skillnad från kosttillskott genomgår läkemedel en omfattande kontroll innan de släpps ut på marknaden. Att det finns så många "kosttillskott" på marknaden som egentligen borde läkemedelsklassas är inte tillfredsställande. En fortsatt kontroll av ingående ingredienser i kosttillskott är därför nödvändig. Det främsta ansvaret för att läkemedelsklassningen sker har dock företagen.

Resultatet av den här kontrollen var trots allt inte lika illa som det som presenterades i det examensarbete som utfördes under hösten och våren 2009/2010 (kontroll av märkning och innehåll i kosttillskott som marknadsförs på nätet). I det arbetet uppfyllde endast 7 % av kosttillskotten alla märkningskrav och 51 % av de undersökta produkterna innehöll substanser som kan innebära läkemedelsklassning (produkterna i examensarbetet kontrollerades dock inte mot Läkemedelsverket). Produkterna innehöll vidare många växter som är olämpliga för

hälsan.

Vad betyder resultatet för konsumenten

Som konsument litar man på att de kosttillskott man köper är korrekt märkta enligt gällande lagstiftning och har genomgått de kontroller som krävs. När det gäller märkning är det främst en redlighetsfråga. För konsumenten gäller bl a:

- att de påståenden som sägs om en produkt är sanna.
- att det framgår av märkningen vilken dos som ska användas för att undvika överdosering.
- att veta hur mycket du får i dig av rekommenderat dagligt intag av vitaminer och mineraler när du äter den angivna dosen. Det är ofta förekommande att kosttillskotten innehåller en mängd långt över rekommenderat intag för enskilda vitaminer och mineraler.

Ingen av de produkter som granskades har innehållit några förbjudna substanser. Däremot har Läkemedelsverket gjort bedömningen att vissa av produkterna bör läkemedelsklassas t ex på grund av innehåll av vissa substanser enligt tabell 2. Detta är inte tillfredsställande för konsumenten som ska kunna känna sig säkra på att produkter som ska läkemedelsklassas verkligen blir klassade och genomgår nödvändiga kontroller.

Samarbete mellan ansvariga myndigheter

Livsmedelsverket

Ett stort problem i kontrollen vid en grundlig genomgång av kosttillskott är komplexiteten. Som nämnts i rapporten är lagstiftningen omfattande och för en kommun med begränsade resurser är det mycket tidskrävande att bli fullständigt insatt i denna lagstiftning. Tidsåtgången för det här projektet har per verksamhet långt överskridit de två timmar per år de är klassade till och att vid varje kontroll göra en sådan omfattande inspektion som vi gjorde det här året är inte hållbart.

Det finns fortsättningsvis ett stort behov av stöd och tydliga svar från Livsmedelsverket gällande tolkning av lagstiftning och vilka märkningskrav som ställs, främst tolkning av hälsopåståenden etc. Det behövs tydliga riktlinjer för hur kontrollen av kosttillskott bör utformas och hur resultatet av kontrollerna kan användas. Utifrån vårt kontrollresultat behöver vi ha riktlinjer för hur en kontrollmyndighet ska agera gällande produkter som ev ska läkemedelsklassas. Riktlinjer behövs också för hur vi ska agera när vi hittar ingredienser i en mängd som inte innebär läkemedelsklassning men som enligt t ex VOLM (förteckning över växter och växtdelar som är olämpliga i livsmedel) innebär att ingrediensen kan vara hälsofarlig.

Läkemedelsverket

Kontrollen av kosttillskott är viktig, särskilt gällande gränsdragning mellan kosttillskott och läkemedel. Resultatet i vårt projekt visar på behovet av fortsatta kontroller inom området, där ett fungerande och tydliggjort samarbete mellan de kommunala kontrollmyndigheterna och Läkemedelsverket är viktigt. Främst handlar det om gränsdragning och en snabb hjälp för att fånga upp verksamheter och felklassade produkter så att produkterna kan läkemedelsklassas. Kontrollen av kosttillskott kommer förmodligen att öka de kommande åren och därmed är det troligt att ett högre antal produkter som egentligen borde läkemedelsklassas kommer att hittas.

Bilaga 1.

Verksamheter, i bokstavsordning efter adress, vars kosttillskott kontrollerats

Verksamhet	Verksamhetsadress
Naturkedjan	Bergsgatan 40
Hälsokost Gunnar Jarl AB	Davidshallsgatan 7
Soma Nordic AB	Derbyvägen 20
Reformkost	Föreningsgatan 10 C
Fsn Conceptstore AB	Höjdrodergatan 17
Life	Jägersrovägen 151
Matas Caroli	Kattsundsgatan 18
Golden Health Sca AB	Krusegränd 42 C
Life Limhamn	Linnégatan 35
Life	Linnégatan 45
Gymnordic	Lundavägen 5
Life/Mobilia Center	Per Albin Hanssons Väg 40
Life Kronprinsens Köpcenter	Regementsgatan 52
Hälsobutiken Må Bra	Sallerupsvägen 2
Nature	Stora Kvarngatan 59
Life	Stora Varvsgatan 28 B
Matas	Södra Förstadsgatan 21
Life	Södra Förstadsgatan 41
Medicinkvinnan AB	Södra Förstadsgatan 81
Forsitis International AB	Thomsons väg 26
Hälsokost-Naturapotek	Vitemöllegatan 12 C
Life	Östra Förstadsgatan 56

Verksamheter, i bokstavsordning efter adress, som upptäcktes i kontrollen och som inte var registrerade enligt livsmedelslagstiftningen.

Verksamhet	Kundkontaktadress
MaxMedica	Endast telefonnummer tillgängligt
Mezina AB	Kärleksgatan 2A
Medasta Medical/Vet AB	Västergatan 36

VITAMIN- OCH MINERALTILLSKOTT

1. Alpha vital man

- RDI saknas för lägsta dos.

2. Basica vital – (Biosan AB, Söderala)

- RDI saknas för lägsta dos
- Koppar står i mg istället för mikrogram

3. Berthelsen scanalka 200 tabletter – (Svenska bioteket, Hässleholm)

- Saknas ”Rekommenderad dos bör ej överskridas”
- Saknas ”Kosttillskott ersätter inte en varierad kost”
- RDI saknas för mineraler

4. Dynamic Health, Flytande vitamin C – (Golden Health, Malmö)

- Ingredienser anges inte i fallande ordning
- Vilseladande – bild på citron, lime och apelsin. Kan bara utläsa att det är citron som ingår i produkten
- Vilseladande – ”naturlig citrus smak”
- Vad är rutin?
- RDI saknas för kalcium
- Det är det totala innehållet av vitaminen som ska anges. Här är det bara det tillsatta vitaminet som uppgetts (RDI)

5. Kräuter Blutsaft, 10 ml - (Salus Sverige AB, Mölndal)

- Vilseladande - påstående ”järn och vitaminer när kosten inte räcker till”
- Saknas RDI för lägsta dos dvs. 10 ml för barn

6. Lipolar K2, 500 mg kapslar – (Nutrivation R&D, Uppsala)

- RDI saknas för vitaminer och mineraler
- Saknas ”Bör ej överskrida daglig dos”

7. Longo Vital – (Cederroth International AB, Upplands Väsby)

- OK

8. Mega greens vitaminer och mineraler, 150 kapslar – (För bättre hälsa AB, Stockholm)

- Saknas ”Ersätter inte en varierad kost”
- PABA, inositol och kolin är inte godkända vitaminer enligt förordning (EG) nr 1170/2009

9. Mega Vital, 900 ml - (Bättre Hälsa AB, Stockholm)

- Saknas ”Kosttillskott ersätter inte en varierad kost”
- PABA, inositol, MSM och kolin är inte godkända vitaminer eller mineraler enligt förordning (EG) nr 1170/2009
- Koppar står i mg istället för mikrogram
- ORAC som en samlad antioxidationsmängd är inte vedertaget. Vilsedande att ange effekt i provrör istället för i kroppen. Antioxidant är ett hälsopåstående och får endast uttryckas ”innehåller” eller ”med” antioxidanten X

10. Minallvit skogsbär, 60 nallar – (Carls-Bergh Pharma AB, Göteborg)

- Vitamin A och Folsyra står i mg istället för mikrogram, Zink står i mikrogram istället för mg
- Paraaminobensoesyra (PABA) är inte godkänd vitamin enligt förordning (EG) nr 1170/2009

11. Mivitotal 100 kapslar – (Pharma AB, Falköping)

- Det står ingredienser per dagsdos, men hur stor dagsdosen är, är inte angiven.
- Saknas RDI för högsta och lägsta dos

12. Multiplex, Goda Miner, 30 tuggtabletter – (Cederroth, Upplands Väsby)

- Saknas RDI för högsta dos

13. Multi vitamin och mineral, 120 tab – (Nyform, Stockholm)

- Betakaroten och koppar står i mg istället för mikrogram
- Saknas RDI för lägsta dos, 1 tablett för barn

14. Nature's plus Vitamin C – (Benevo AS, Norge)

- Saknas adress för den som marknadsför produkten i Europa.
- Endast norsk text och allt går inte att förstå, t.ex. gjaer, oppbevares
- Vilsedande – ”naturlig apelsin juicesmak”
- RDI (%) enligt den äldre näringsvärdesdeklarationen. Får användas till 2012 om den togs fram innan den nya föreskriften trädde i kraft
- Fri från hvete? Är det detsamma som fri från gluten? I så fall sär-när påstående och ska finnas näringsvärdestabell
- Vilsedande – generellt alla fri-från påståenden

15. Panto 3 – (Medasta Medical/Vet AB, Malmö)

- Alla hälso- och näringspåståenden ska kunna styrkas av tillverkaren (”komplett näringsbooster för vackrare hår och naglar, friskare och vackrare kvalitet”)

16. Super Multi Minerals, 90 tabletter – (Great Earth Sandinavia AB, Gävle)

- Ingredienser anges inte i fallande ordning
- Koppar står i mg istället för mikrogram
- Vilsedande - påstår att kosttillskottet är komplett trots att det inte innehåller järn

17. Urbase, extra basiska mineraler – (Soma Nordic AB, Malmö)

- Alla hälso- och näringspåståenden ska kunna styrkas av tillverkaren. (”Urbase är också viktig för syrabalansen samt för att hjärta och njurar skall fungera på ett bra sätt.”)

18. Vitamin Mineral Guld, 150 tabletter – (Matas, Alleröd Danmark)

- Ingredienser anges inte i fallande ordning
- Koppar anges i mg istället för mikrogram

19. Willamette Walley, Vanadin – Krom - (Golden Health, Malmö)

- Ingredienserna anges inte i fallande ordning
- Bristfällig översättning till svenska, t.ex. ”Bitte Melon Fruit”
- Vanadin och krom-aminosyraketat inte godkända att användas enligt förordning (EG) nr 1170/2009
- Växterna Gymnema Leafs eller Jambul seed på kommissionens lista över ”nya livsmedel”. För att dessa örter ska få användas måste företaget kunna visa att de konsumerats i EU i större mängder före 1997

20. Urbase extra mineraler – (Soma Nordic AB Malmö)

- Alla hälso- och näringspåståenden ska kunna styrkas av tillverkaren. (”Urbase kan bidra till starkare skelett och tänder”)

21. Cocosa – (Soma Nordic AB Malmö)

- Kosttillskott eller livsmedel? Om det är ett kosttillskott ska det anges ordet ”kosttillskott”.

22. Flavovit C (produkten var vi tiden för kontrollen inte ute på den svenska marknaden) – (Forsitis International AB, Malmö)

- Ska klassificeras som läkemedel p.g.a. att den har medicinska påståenden t.ex. ”stärker kroppens motståndskraft mot sjukdomar”, ”motverkar benskörhet”.

OMEGA-FETTSYROR

23. Efalex Chewies – (MaxMedica, Malmö)

- Vilsledande - ”naturlig apelsinsmak”
- Naturlig apelsinsmak i ingrediensförteckningen är inte någon godkänd beteckning
- Alla hälso- och näringspåståenden ska kunna styrkas av tillverkaren (”för koncentrationsförmågan och hjärnans funktion och utveckling”)

24. Eskimokids, omega-3, 105 ml – (Hela Pharma AB, Falköping)

- Vilsledande - ”naturlig arom”

25. Eskimo Skincare – (Cardinova AB, Uppsala)

- OK

26. Equazen, mumomega Pregnancy, 30 kapslar - (iQMedical Nature & Science, Beddingestrand)

- Vilsledande - Det står i texten att det inte får ersätta en välbalanserad kost, men samtidigt framgår det av texten att ”även med en välbalanserad kost kan gravida och ammande inte vara säkra på att...”

27. Ledin omega 3 – (Birger Ledin AB, Mariestad)

- OK

28. Omega-3 Forte, 120 kapslar – (Cederroths, Upplands Väsby)

- OK

29. Omega max 1000 – (MaxMedica AB, Malmö)

- OK

30. Sanpharm Omega-3 Krill Olja – (Sanpharm AB, Lindome)

- OK

31. Sälolja omega-3, 100 kapslar – (Elexir, Stockholm)

- OK

32. Torskelevertran, 240 ml – (Matas, Alleröd Danmark) (CN)

- Bristfällande svensk översättning, t.ex. sundhedsplejerske och läge
- På svenska produkter bör RDI-värde användas istället för danska ADT-värde

33. Willamette Walley, Essentiella Fettsyror – (Golden Health, Malmö)

- Bristfällig svensk översättning, t.ex. hörfröolie
- Vilsledande – ”naturligt E-vitamin”
- RDI saknas för E-vitamin

34. Udu´s choise – (Soma Nordic AB, Malmö)

- På den svenska märkningen står det innehåll istället för ingredienser.
- Vilsledande när ingredienserna står på ett visst sätt på den danska märkningen och ett annat sätt på den svenska.

35. Omega-3 – (FSN Conseptstore AB, Malmö)

- Beteckningen kosttillskott saknas
- Bäst-före datum och konsumentkontakt saknas
- Saknas ”bör inte användas som alternativ till en varierad kost”
- Rekommenderad dagsdos saknas samt att den rekommenderade dagliga dosen ej får överskridas
- Saknas ”produkten bör förvaras utom räckhåll för små barn”

ÖRTPREPARAT

36. Alg Börje – (Alg-Börje AB, Valbo)

- Saknas ”rekommenderad daglig dos”
- Saknas ” förvaras utom räckhåll för små barn”
- Saknas ” ersätter inte en varierad kost”
- RDI saknas för lägsta dos
- Ordet ingrediensförteckning saknas

37. Arctic Original Björkaska – (Lindroos Hälsoagenturer, Örebro)

- OK

38. BioDrain, 90+30 tabletter – (New Nordic, Malmö)

- Ska klassificeras som läkemedel p.g.a. innehåll av Mariatistel (Silybum Marianum, en välkänd medicinalväxt).

39. Chanca Piedra, 100 tab – (Derivata Medicus AB, Lund)

- Växten Chanca Piedra finns inte med i EU´s lista för ”nya livsmedel”. För att denna växt ska få användas måste företaget kunna visa att den konsumerats i EU större mängder före 1997
- Saknas ”förvaras utom räckhåll för små barn”
- Ingrediensförteckning saknas

40. HagViMist, 45 kapslar – (MaxMedica AB, Malmö)

- Ska klassificeras som läkemedel p.g.a. innehåll av Hagtorn (en välkänd läkemedelsväxt).

41. Kuren, 10 dagars utrensningsskur utan fasta, 60 kapslar – (Mezina AB, Malmö)

- OK

42. Life Superfruit Tranbär – (Life, Stockholm)

- Saknas ”Kosttillskott ersätter inte en varierad kost”
- Alla hälso- och näringspåståenden ska kunna styrkas (”Kvinnor får hjälp av en superfruit som tranbär att håll sig friska”, ”garvämnen hjälper till att bibehålla friska slemhinnor i urinvägarna?”)

43. Membrasin – (Hela Pharma Sverige AB, Falköping)

- RDI saknas för den högsta dosen
- Alla hälso- och näringspåståenden ska kunna styrkas (”Membrasin främjar slemhinnornas funktion”)

44. Melissa – (New Nordic AB, Malmö)

- OK

45. Mighty Greens, 228g – (Alpha plus AB, Falun)

- Antioxidant är ett hälsopåstående och får endast uttryckas ”innehåller” eller ”med” antioxidant X

46. Mulberry – (New Nordic AB, Malmö)

- DNJ - vad är det?

47. NatureWorks, Dr Theses Swedish Bitters, 250 ml – (Hälsoprodukter AB, Lidingö)

- Saknas ”kosttillskott”
- Saknas ”bör förvaras utom räckhåll för barn”
- Saknas ”inte bör användas som alternativ till varierad kost”
- Saknas ”rekommenderad dos bör inte överskridas”
- Det står innehåll istället för ingredienser
- Innehåller alkohol vilket kräver tillstånd av Läkemedelsverket att föra in och sälja.

48. Pure Cleanse, 60+60 kapslar – (Renew Life, Lund)

- Ska klassificeras som läkemedel p.g.a. innehåll av Bupleurum chinense samt Crataegus laevigata.

49. Viraway, 60 tabletter – (Bioaktiva pharma, Norrköping)

- Saknas ”kosttillskott.
- Ej tillåtet hälsopåstående. ”Naturliga ämnen som har visat sig ha mycket starka antioxidativa egenskaper”. Endast tillåtet att använda uttrycket ”innehåller” eller ”med” antioxidanten X.

50. Mariatistel (produkten var vi tiden för kontrollen inte ute på den svenska marknaden) – (Forsitis International AB, Malmö)

- Ska klassificeras som läkemedel p.g.a. att den innehåller Mariatistel (en välkänd medicinalväxt) samt har medicinska påståenden såsom ”verkar antiinflammatoriskt i levern...”

51. Catinofort (produkten var vi tiden för kontrollen inte ute på den svenska marknaden) – (Forsitis International AB, Malmö)

- Ska klassificeras som läkemedel p.g.a. att den har medicinska påståenden såsom ”motverkar de åldrandeprocesser som ger rynkor och benskörhet. Produktens bioaktiva ämnen har positiv effekt på kronisk trötthet, sömnsvårighet, fetma...”

52. NyponForte (produkten var vi tiden för kontrollen inte ute på den svenska marknaden) – (Forsitis International AB, Malmö)

- Ska klassificeras som läkemedel p.g.a. att den har medicinska påståenden såsom ”ökar kroppens motståndskraft mot sjukdomar”, ”produkten stärker organismen efter sjukdom”.

53. Momordica Charantia (produkten var vi tiden för kontrollen inte ute på den svenska marknaden) – (Forsitis International AB, Malmö)

- Ska klassificeras som läkemedel p.g.a. att den har medicinska påståenden t.ex. ”stimulerar immunsystemet”, ”stabiliserar blodsockret vid diabetes typ II”.

54. Hagtorn (produkten var vi tiden för kontrollen inte ute på den svenska marknaden) – (Forsitis International AB, Malmö)

- Ska klassificeras som läkemedel p.g.a. att den innehåller hagtornspulver som är en välkänd läkemedelsväxt samt produkten har medicinska påståenden såsom ”verkar kramplösande”.

55. Spirulina (produkten var vi tiden för kontrollen inte ute på den svenska marknaden) – (Forsitis International AB, Malmö)

- Ska klassificeras som läkemedel p.g.a. att den har medicinska påståenden såsom ”innehåller även olika bakteriehämmande ämnen”.

56. Havtornsolja (produkten var vi tiden för kontrollen inte ute på den svenska marknaden) – (Forsitis International AB, Malmö)

- Ska klassificeras som läkemedel p.g.a. att den har medicinska påståenden såsom ”bekämpar inflammationer i hjärnans celler och blodkärl”, ”lindrar eksem, akne, solskadad hud”.

VIKTKONTROLLSPREPARAT

57. 30 days, - (Pharma trade health AB, Spånga)

- Ska klassificeras som läkemedel p.g.a. innehåll av Mariatistel (en välkänd medicinalväxt).

58. Allévo Fiber + - (Cederroth AB, Upplands Väsby)

- OK

59. Bio-T, 90 kapslar – (Pharma Nord, Spånga)

- Näringspåståenden ska kunna styrkas av tillverkaren. ”Unik kombination av tistelolja och grönt te medverkar i omvandlingen av fett till muskler i samband med motion”

60. Bio-Qinon, 60 kapslar – (Pharma Nord, Spånga)

- OK

61. Burnex, 100 kapslar – (Dalblads Nutrition AB, Stenkullen)

- Ska klassificeras som läkemedel p.g.a. högt innehåll av koffein samt innehåll av White Willow Bark (Salix Alba, innehåller Salicin som i kroppen omvandlas till salicylsyra).

62. Chiliburn – (New Nordic AB, Malmö)

- Vilsledande - Naturliga standardiserade microväxtämnen som verkar med harmoni i kroppen
- Ingrediensförteckning på danska, svåra ord t ex vad är dild? Ingrediensförteckning ska stå på svenska
- Sär-när påstående på norska men inte övriga språk, innehåller inte gluten, vilsledande när olika information står på olika språk

63. Coffee slender diet aid

- OK

64. Figurette, 100 kapslar – (Hela Pharma AB, Falköping)

- Saknas ”rekommenderade daglig dos får ej överskridas”
- Saknas ”Kosttillskott bör inte ersätta en varierad kost”
- RDI för B6 och Krom saknas
- Vilsledande – t.ex. fritt från socker samt naturliga slankhetskapslar
- Hälso- och näringspåståenden ska kunna styrkas (t.ex. ”...kan stabilisera blodsockerhalten...”)

65. Health Aid, 2-day Detoxplan – (Biona Pharmaceutical AB, Knislinge)

- Ska läkemedelsklassas p.g.a. innehåll av Mariatistel (en välkänd medicinalväxt) och Älggräs (vars blad innehåller salicylsyra).

66. Life Stream Body Cleaner Chlorella – (Nyform i Sverige AB, Stockholm)

- Det är endast tillåtet att skriva ”innehåller antioxidanten x eller med antioxidanten x”. Dessutom räknas antioxidant som ett hälsopåstående. Häls- och näringspåståenden ska kunna styrkas.
- Vilseledande – ”odlas utomhus i sötvattenbassänger ... vilket ger högre näringsvärde och förbättrade egenskaper”. Högre och bättre än vad då?
- Vilseledande – ”naturligt kosttillskott”

67. Metho Draine Slim, 250 ml- (Ortis, Baltex Natural AB, Stockholm)

- Påståenden ska kunna styrkas av tillverkaren ”trimmar din figur genom att hämma sockerupptaget och rensa ut fettreserverna”

68. Ortis Easy Digest

- Alla hälso- och näringspåståenden ska kunna styrkas av tillverkaren. (”Bidrar till att skapa lugn, bidrar till bättre matsmältning, bidrar till normal mag-tarm funktion”)

69. Ripped caps, 60 kapslar – (WNT, Stockholm)

- Ska klassificeras som läkemedel p.g.a. högt innehåll av koffein.

70. WNT’s Diet caps, 120 kapslar – (Sport och Fitness Nordic, Stockholm)

- Ska klassificeras som läkemedel p.g.a. högt innehåll av koffein.

PRESTATIONSHÖJANDE PREPARAT

71. Eminax, 250 ml – (Matas, Alleröd Danmark)

- Innehåller alkohol (13,4) vilket kräver tillstånd av Läkemedelsverket att föra in och sälja.
- Bristfällig översättning till svenska (t.ex. sjaldne)

72. Gerimax Extreme Energy Trippel effect – (Axellus AB, Solna)

- Närings- och hälsopåståenden ska kunna styrkas. (t.ex. ”Studier visar att de här tre örterna har positiv verkan på både fysisk och psykisk prestationsförmåga.”)

73. Gerimax ginseng, 250 ml – (Axelius AB, Solna)

- Innehåller alkohol (10 %) vilket kräver tillstånd från Läkemedelsverket att föra in och sälja.
- Påståenden ska kunna styrkas. (gerimax stark energi har vetenskapligt visad effekt – det är din kvalitetsgaranti”, ”GGE ökar den psykiska och fysiska prestationsförmågan varvid stresståligheten och uthålligheten förbättras”)

74. Gerimax ginseng 60 tabletter – (Axellus AB Solna)

- Närings- och hälsopåståenden ska kunna styrkas. (T.ex. ”Ökar den psykiska och fysiska prestationsförmågan varvid uthålligheten förbättras. Även stresståligheten förbättras.” samt ”Vetenskapligt visad effekt- det är din kvalitetsgaranti.”)

75. Guarana Tonic, 15 ml – (Ortis, Baltex Natural AB, Stockholm)

- Innehåller alkohol (14 %) vilket kräver tillstånd från Läkemedelsverket att föra in och sälja.
- Påstående ska kunna styrkas. ("håller huvudet klart och alert", "bibehåller piggheten")

76. Rio Amazon Guarana – (Life products AB, Älvsjö)

- Saknas "kosttillskott"
- Saknas "bör förvaras utom räckhåll för barn"
- Saknas "inte bör användas som alternativ till varierad kost"
- Saknas "rekommenderad dos bör inte överskridas"
- Det står innehåll istället för ingredienser
- Innehåll av koffein. Vilken mängd? Kan avgöra om det ska klassas som läkemedel eller ej.

77. Rosenrot, 60 kapslar – (East West Sweden AB, Nora)

- Beteckningen kosttillskott saknas
- Saknas "bör inte användas som alternativ till en varierad kost"
- Saknas "rekommenderad daglig dos får ej överskridas"
- Det står innehåll istället för ingrediensförteckning
- Alla hälso- och näringspåståenden ska kunna styrkas av tillverkaren, "anses traditionellt ha en uppiggande och stärkande effekt" "för ökad ork, lust, skärpa och välbefinnande".

78. Ubi-Qinon Q10 – (MaxMedica, Malmö)

- RDI saknas för vitamin E

79. Wnt's Atletix Sport, 60 kapslar – (Sport & Fitness Nordic, Vällingby)

- Beteckningen kosttillskott saknas
- Vilsledande - fri-från påståenden

80. Zenbev Natt och dag – (Soma Nordic AB Malmö)

- OK

81. Superpump – (FSN Conseptstore AB, Malmö)

- Ska klassificeras som läkemedel p.g.a. att den innehåller Salicylic Acid, Vinpocetine och N-Acetyl-Cysteine som är välkända läkemedelssubstanser samt Ginkgo biloba och Bacopa Monniera som är medicinalväxter.

82. Thermonex – (FSN Conseptstore AB, Malmö)

- Ska klassificeras som läkemedel p.g.a. att den innehåller mer än 300 mg koffein per dygnsdos samt innehåller Octopamin.

83. Dyma Burn Xtreme – (Gymnordic, Malmö)

- Ska klassificeras som läkemedel p.g.a. att den innehåller White willow bark (innehåller salicin som i kroppen omvandlas till salicylsyra) och Yohimbe (en välkänd medicinalväxt). Produkten innehåller även Ephedrina vilken är ett växtextrakt innehållande efedraalkaloider och därmed tillämpas Läkemedelslagen.

84. Animal Pak 44 – (FSN Conceptstore AB, Malmö)

- Ska klassificeras som läkemedel p.g.a. att den innehåller Mariatistel (en välkänd medicinalväxt) och Betain HCl.

85. R-ALA – (FSN Conceptstore AB, Malmö)

- Beteckningen kosttillskott saknas
- Bäst-före datum och konsumentkontakt saknas
- Saknas "bör inte användas som alternativ till en varierad kost"
- Rekommenderad dagsdos saknas samt att den rekommenderade dagliga dosen ej får överskridas
- Ingrediensförteckning saknas
- Alla hälso- och näringspåståenden ska kunna styrkas av tillverkaren, "effektiviserar inlagringen av kolhydrater i glykogendepåerna efter en måltid och sänker därmed blodsockret"